

Omaolo

Tartuntaketjujen
katkaisuun tarkoitettun
tietojärjestelmän
koulutus, Koronavilkku

Tartuntaketjujen katkaisuun tarkoitettu tietojärjestelmä

- Koronasovellusta koskeva laki tartuntatautilain väliaikaisesta muutoksesta tuli voimaan 31.8.2020
 - Laki velvoittaa, että Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos tarjoaa kansalaisille mobiilisovelluksesta ja siihen liittyvästä taustajärjestelmästä koostuvan tietojärjestelmän, jonka tarkoituksena on tavoittaa koronavirukselle mahdollisesti altistuneet
 - Käytön tulee perustua vapaaehtoisuuteen ja olla maksutonta
 - Laki on voimassa 31.3.2021 asti
 - Lain voimassaolo tulee todennäköisesti jatkumaan
- Sovelluksen avulla mahdollisesti altistuneet – myös ne, joita sairastunut ei tunne – pystytään tavoittamaan nopeammin ja tehokkaammin

Projektin toimijat

Reunaehdot ja linjauksia

- Yksityisyyden suoja, tietoturva ja tietosuoja ovat olleet avainasemassa hankkeessa
- Sovelluksessa käsitellään ainoastaan keinotekoisia tunnisteita eli käyttäjän henkilöllisyyttä ei voi tunnistaa
- Sovellukseen liittyvien integraatioiden määrä pidetään vähäisinä
- Kontaktienseuranta perustuu vain Bluetooth-teknologiaan ja seurannassa ei hyödynnetä tai tallenneta paikkatietoa
- Toteutuksessa hyödynnetään olemassa olevia avoimen lähdekoodin komponentteja mahdollisimman paljon

Mitä sovellus ei tee

- Sovellus tunnistaa vain mahdollisia altistumistilanteita, mutta altistumisen varsinainen todennäköisyys arvioidaan yhdessä terveydenhuollon kanssa
- Sovelluksen ilmoitus ei oikeuta esimerkiksi tartuntatautipäivärahaan vaan tämä edellyttää eristämispäätöksen
- Sovellus ei jaa viranomaisille tietoa lähikontakteista eikä sellaisia henkilötietoja, jonka avulla altistuneet voidaan yhdistää tartuntaketjuun ilman erillistä haastattelua

Koronasovellus tunnistaa altistumistilanteita

thl

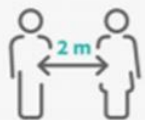
Kun käyttäjä on ottanut sovelluksen käyttöön, se voi tunnistaa

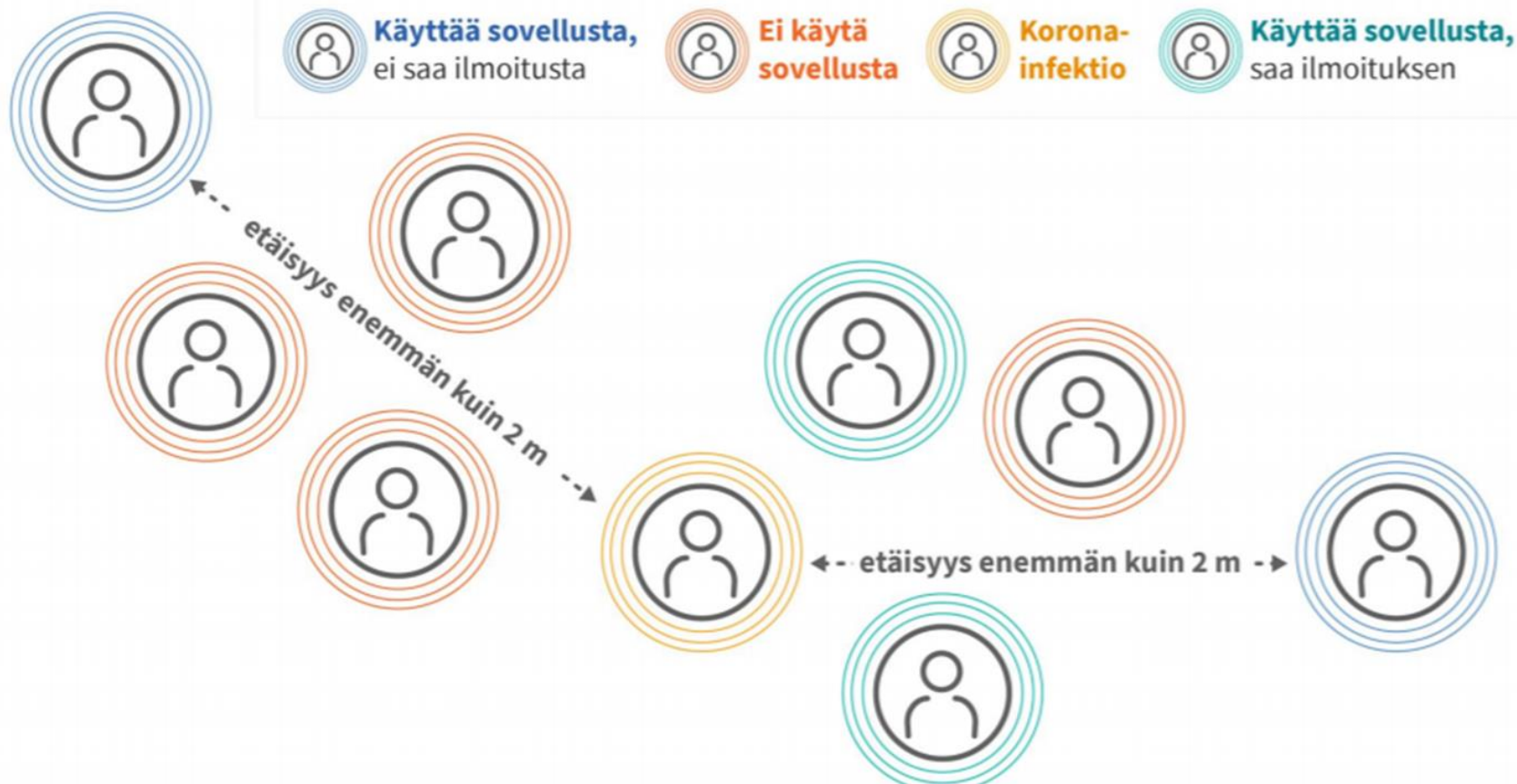
milloin kaksi laitetta ovat olleet lähellä toisiaan,

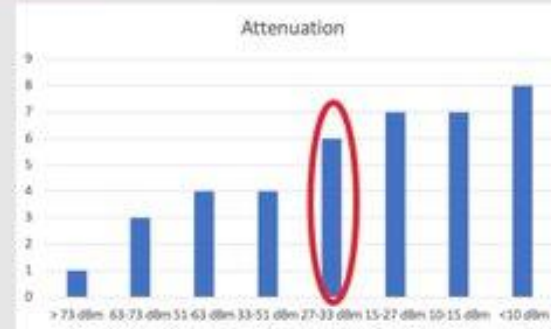
onko se kestänyt **15 minuuttia** tai pidempään ja

ovatko ne olleet **lähempänä kuin 2 metrin** päässä toisistaan.

Altistustodennäköisyyden laskenta

Matti istui toissapäivänä kahvilassa Maijan vierisessä pöydässä kahvikupillisen ajan. Eilen Maija sai oireita, kävi testissä ja sai positiivisen tuloksen tänään. Maija lähetti heti sovelluksella varoituksen.

- **Etäisyys:** melko lähellä (6 pistettä)
- **Kesto:** 10-15 minuuttia (4 pistettä)
- **Tartuttavuus:** suuri (8 pistettä)

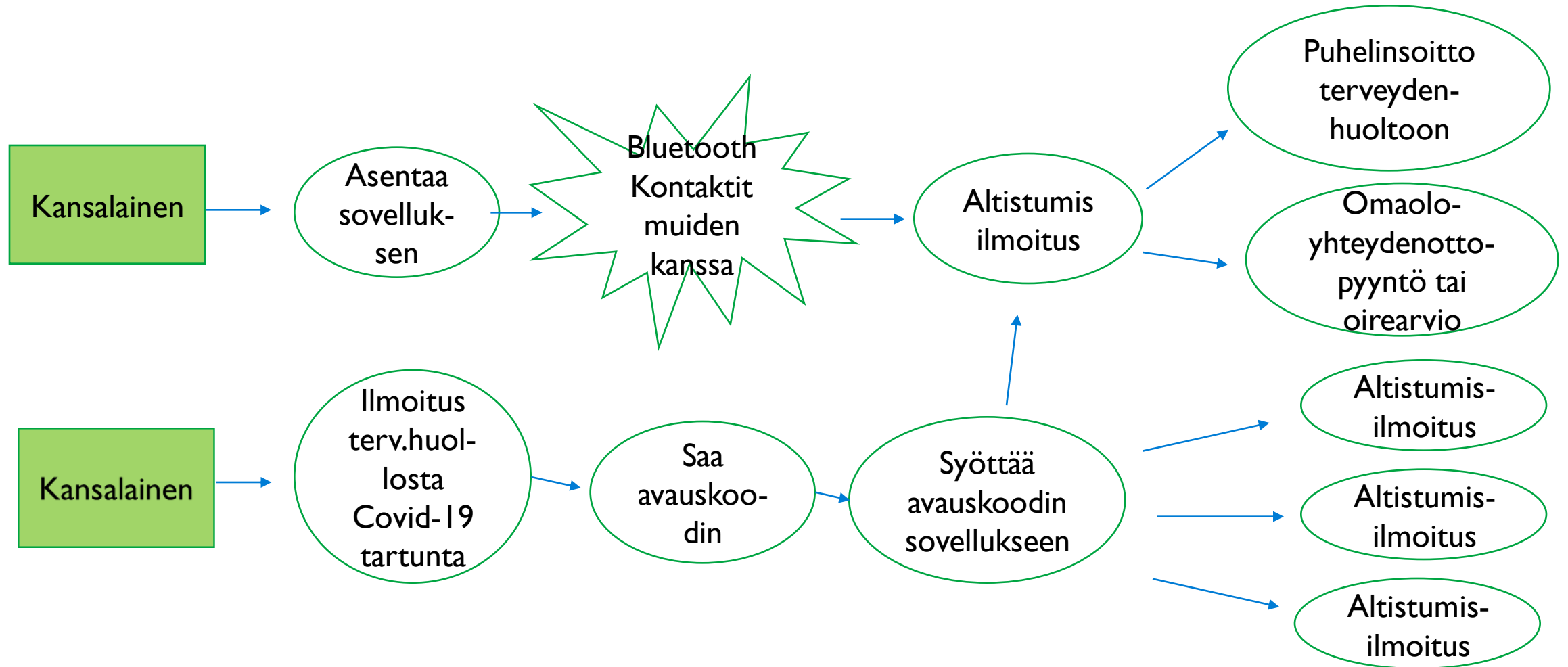
Riskiarvio: 192 pistettä.
Raja-arvo: 126

Yliittää raja-arvon, Matti saa altistusvaroituksen.

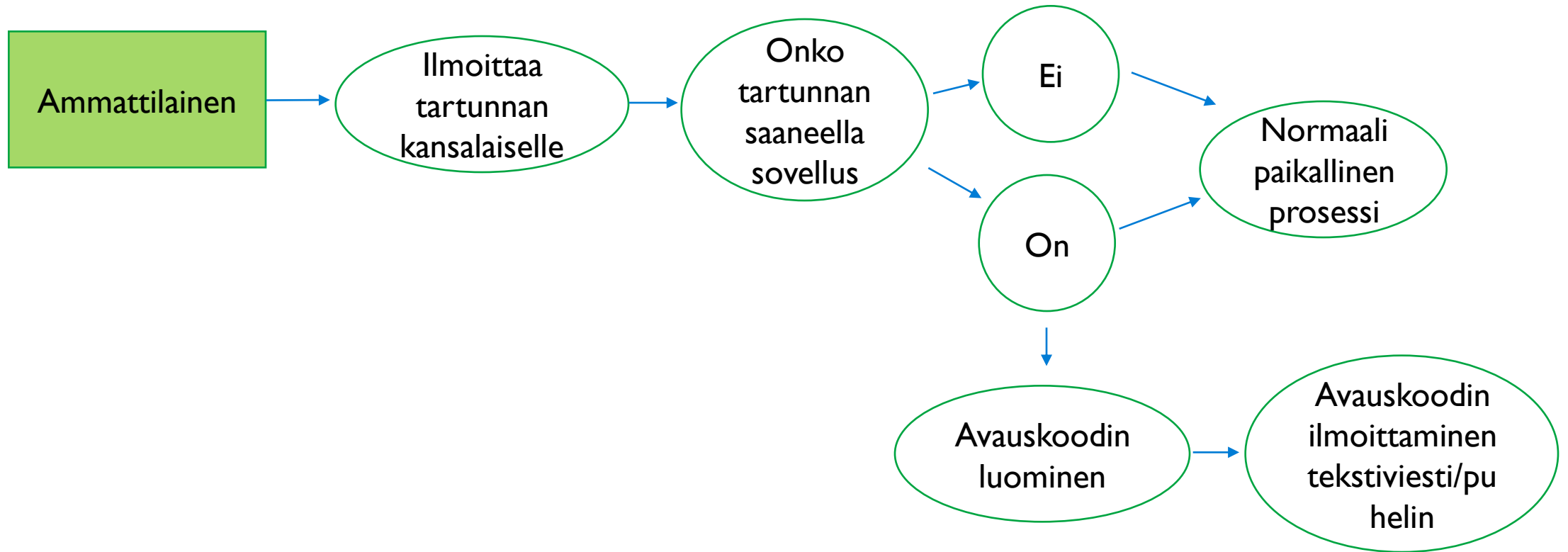
Sovellus tuo terveydenhuoltoon seuraavat uudet prosessit:

- **Avauskoodin luominen ja lähettäminen**
- **Altistumisilmoituksen saaneiden yhteydenottojen vastaanottaminen:**
 - a) Omaolo-organisaatioissa koronaoirearvion vastaanottaminen
 - b) Omaolo-organisaatioissa sähköinen yhteydenottopyynnön vastaanottaminen
 - c) puhelinyhteydenotto

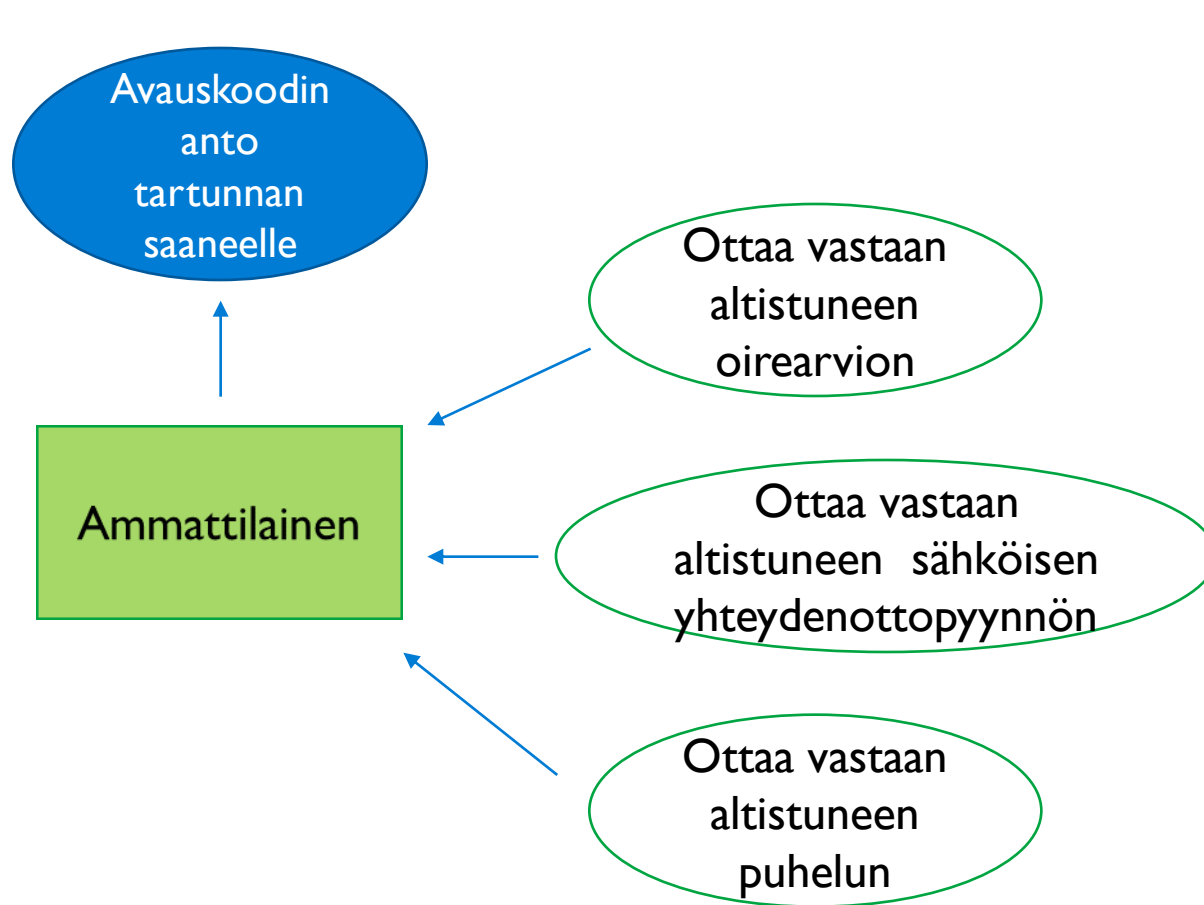
Kansalaisen prosessi

Ammattilaisen avauskoodiprosessi

Altistuneen yhteys terveydenhuoltoon

Avauskoodin luominen ja lähettäminen

- Jäljitystyötä tekevät ammattilaiset lähettävät tekstiviestillä tai ilmoittavat puhelimitse tartunnan saaneille sovelluksen käyttäjille avauskoodin
- Avauskoodi luodaan ja lähetetään tekstiviestinä kansallisella käyttöliittymällä, joka on toteutettu Omaolo-palveluun
- Kun tartunnan saanut syöttää avauskoodin mobiilisovellukseensa, sovellus lähettää altistumisilmoituksen henkilöille, joiden puhelin on rekisteröinyt kontaktin tartunnan saaneen henkilön kanssa
 - Altistumisilmoitus tulee altistuneelle avauskoodin syöttämisestä seuraavana päivänä
- Avauskoodin antoa varten ei ole määritelty palvelulupausta, mutta avauskoodi on hyvä antaa tartunnan saaneelle heti kun se on mahdollista

Avauskoodin luominen ja lähettäminen

- Avauskoodi luodaan ja lähetetään tartunnan saaneelle Omaolon käyttöliittymästä, <http://omaolo.fi/avauskoodin-luonti>
- Avauskoodin antaminen keskitetään tietyille henkilöille ja toimintapaikkaan
- Avauskooodeja annetaan vain yksi/hlö
- Kun tartunta on todettu, ilmoitetaan se tartunnan saaneelle normaalien paikallisten käytänteiden mukaisesti
- Ilmoituksen yhteydessä on kysyttävä taustatiedot
 - PCR- tai antigeeninosoitustestin tulos
 - näytteenottopäivämäärä
 - oireiden alkamispäivä
 - henkilön puhelinnumero
 - tieto, onko henkilöllä Koronavilkku käytössä
 - tieto, onko henkilölle jo toimitettu avauskoodi (mikäli tiedossa)
- Tämän jälkeen tartunnan todennut taho ilmoittaa tartunnasta ja taustatiedot avauskoodin lähettävälle taholle
- Jos sovellus ei ole tartunnan saaneella käytössä, jatkuu prosessi normaalien käytänteiden mukaisesti

Tunnistaudu luodaksesi Koronavilkun avauskoodi

Käytä ensisijaisesti Suomi.fi-tunnistautumista. Voit tunnistaudua varmennekortilla silloin, kun Suomi.fi-tunnistautuminen ei toimi.

Suomi.fi -tunnistautuminen

Voit tunnistaudua varmennekortilla, mobiilivarmenteella tai pankkitunnuksilla.

VALITSE

Suomi.fi-tunnistautuminen ei toimi? Tunnistaudu varmennekortilla

Ole yhteydessä organisaatiosi pääkäyttäjään, jos et pääse vikatilanteissa tunnistautumaan varmennekortilla tätä kautta.

VALITSE

Tukipalvelun yhteystiedot

Puhelin 01-234 5678

Sähköposti [tukeapalvelunkayttoon\(at\)suomi.fi](mailto:tukeapalvelunkayttoon(at)suomi.fi)

Luonnos

Luo uusi avauskoodi

Anna oireiden alkamisen tai positiivisen testituloksen päivämäärä

Anna päivämäärä, jolloin tartunnan saaneen henkilön oireet alkoivat. Jos henkilö on oireeton, anna päivämäärä, jolloin positiivinen koronavirustesti (PCR- tai antigeenitesti) otettiin.

Päivämäärä *

7.12.2020

Valitse avauskoodin toimitustapa

Lähetä avauskoodi automaattisesti tekstiviestinä tartunnan saaneen puhelinnumeroon. Anna tartunnan saaneen henkilön puhelinnumero muodossa 040123456 tai +35840123456 ilman välilyöntejä.

0409999999|

Toimitan avauskoodi muulla tavoin kuin automaattisella tekstiviestillä. Jos valitset tämän vaihtehdon, saat avauskoodin näkyviin sen luomisen jälkeen. Toimita avauskoodi tartunnan saaneelle esimerkiksi soittamalla.

LUO JA LÄHETÄ AVAUSKODI

Avauskoodi on lähetetty tekstiviestillä.

77112624296

Avauskoodin voimassaoloaika 4 tuntia.

Avauskoodi on lähetetty tekstiviestinä tartunnan saaneelle henkilölle. Kirjaa potilaan tietoihin, että olet toimittanut avauskoodin, mutta älä tallenna koodinumeroa itsellesi tai potilaan tietoihin. Jos tartunnan saanut henkilö ei voi käyttää koodia sen voimassaoloaikana, luo ja lähetä hänelle uusi koodi.

LUO JA LÄHETÄ UUSI KODI

Valitse avauskoodin toimitustapa

Luonnos

- ☐ Lähetä avauskoodi automaattisesti tekstiviestinä tartunnan saaneen puhelinnumeroon. Anna tartunnan saaneen henkilön puhelinnumero muodossa 040123456 tai +35840123456 ilman välilyöntejä.

puhelinnumero

- ☒ Toimitan avauskoodi muulla tavoin kuin automaattisella tekstiviestillä. Jos valitset tämän vaihtehdon, saat avauskoodin näkyviin sen luomisen jälkeen. Toimita avauskoodi tartunnan saaneelle esimerkiksi soittamalla.

LUO AVAUSKOODI

Avauskoodi on luotu.

Toimita avauskoodi tartunnan saaneelle.

533022583177

Avauskoodin voimassaoloaika 4 tuntia.

Toimita avauskoodi tartunnan saaneelle henkilölle. Kirjaa potilaan tietoihin, että olet toimittanut avauskoodin, mutta älä tallenna koodinumeroa itsellesi tai potilaan tietoihin.

LUO JA LÄHETÄ UUSI KODI

Tartunnan saanut syöttää avauskoodin sovellukseen

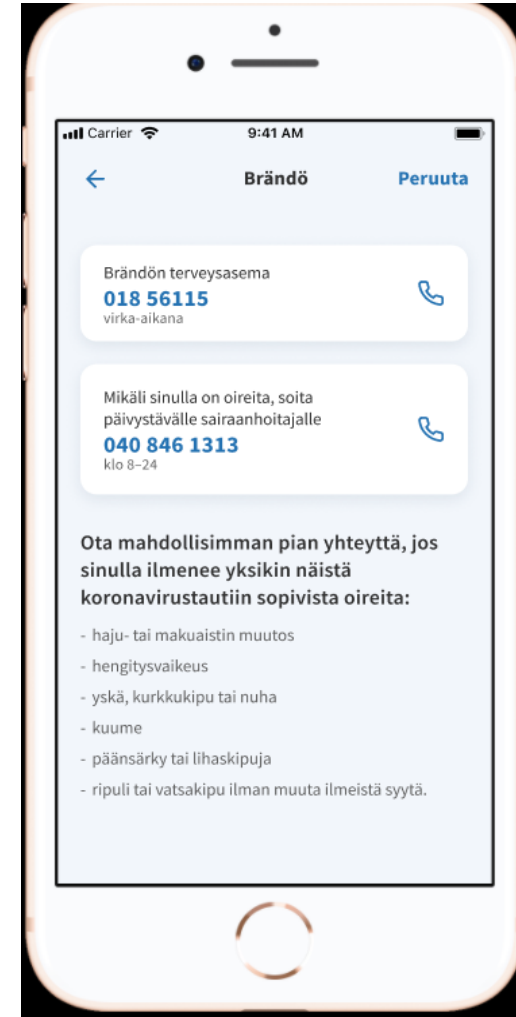
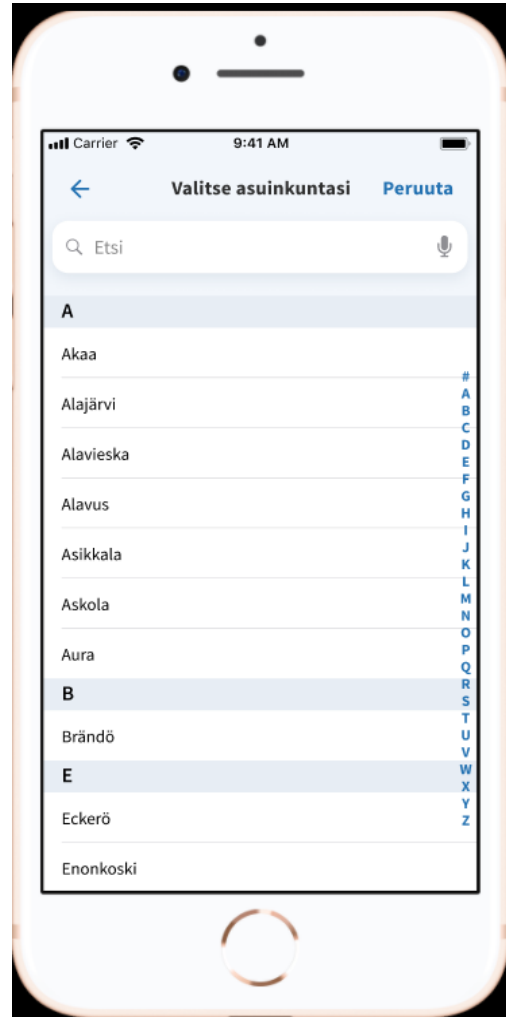
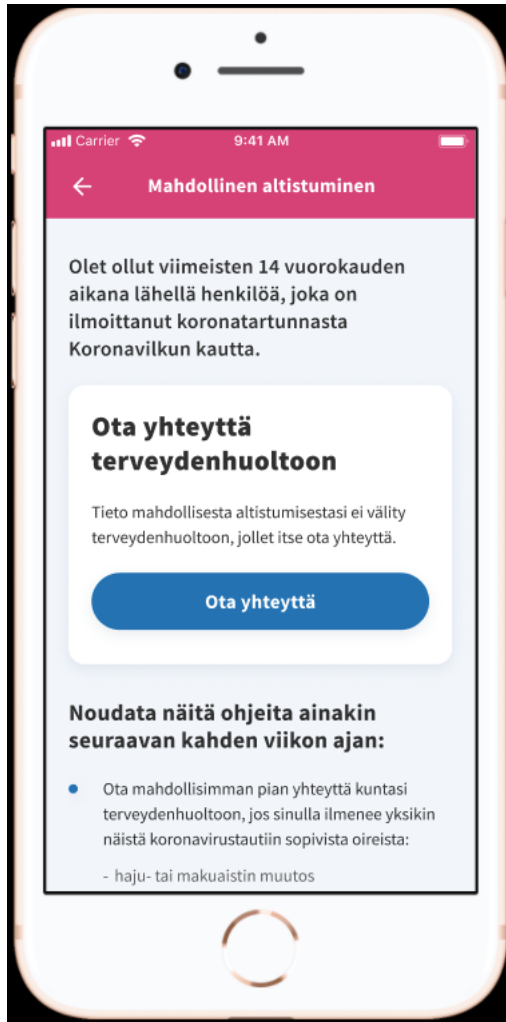
Luonnos

Avauskoodin käyttäjätietojen hallinta

- Avauskoodi-käyttöliittymän käyttäjät (**avauskoodien antajat**) on ilmoitettava THL:lle
- Sairaanhoidopiireissä ja kunnissa on myös nimettävä **ammattilaiskäyttäjien yhteyshenkilö** / yhteyshenkilöt
- Avauskoodin antajien ja ammattilaiskäyttäjien yhteyshenkilöiden ilmoittaminen tapahtuu sähköisellä, suojatulla lomakkeella
 - Lomakkeelle pääsyn ohjeet ja tunnukset on lähetetty / lähetetään tartuntataudeista vastaaville lääkäreille
 - Lomakkeelle pääsy tulee antaa vain henkilöille, jotka ilmoittavat avauskoodeja antavat ammattilaiset (Ei kaikille avauskoodien antajille)
- Avauskoodin antajilla on oltava Terhikki-rekisteröintitunnus ja pääsy suomi.fi- tai toimikorttitunnistautumiseen.
 - Avauskoodin antajia voivat olla myös jäljitystyötä tekevät terveydenhuollon alan opiskelijat tai sosiaalihuoltoalan ammattihenkilöt, kuten sosionomit.
 - Mikäli avauskoodin antaja on muu kuin terveydenhuollon ammattihenkilö, tulee hänelle ilmoittaa vastuuhenkilöksi terveydenhuollon ammattihenkilö.
- THL suorittaa tarkistuksia lomakkeella ilmoitetuista henkilöistä
- Kysymykset ja tuki: koronavilkkutuki@thl.fi

Altistumisilmoituksen saanut ottaa yhteyden terveydenhuoltoon

Koronaoirearviotyöjono

- Altistuneella henkilöllä on mahdollisuus täyttää Omaolo korona-oirearvio niillä alueilla, joissa Omaolo oirearviot ovat käytössä
 - Koronavilkku ohjaa altistuneen koronaoirearvioon Omaolo alueilla
 - Altistunut voi halutessaan täyttää oirearvion
 - Altistunut saa itsehoito- ja seurantaohjeet sähköisesti
- Tilanteen niin vaatiessa, koronaoirearvio ohjautuu normaalien käytänteiden mukaisesti alueen oirearviotyöjonolle tai sähköiseen laboratorioajanvaraukseen
- Työjonoa hoidetaan organisaatioissa yhdessä sovittujen ohjeiden mukaisesti

Sähköinen yhteydenottopyyntö -työjono

- Omaolo alueilla oireettomien altistuneiden on mahdollisuus jättää terveydenhuoltoon yhteydenottopyyntölomake
 - Sovelluksessa annetaan kattavat ohjeet altistumisesta ja toimintaohjeet altistumisen vuoksi.
 - Halutessaan henkilökohtaista ohjausta, altistunut voi lähettää tämän lisäksi yhteydenottopyyntölomakkeen
- Yhteydenottopyynnön jättämistä varten ei tarvitse tunnistautua Omaoloon
 - Tämän takia henkilö on tunnistettava ammattilaisen yhteydenoton yhteydessä
- Yhteydenottopyyntöön kirjataan nimi ja puhelinnumero
- On suositeltavaa, että yhteydenottopyyntö-työjonoa ja avauskoodin antoa hallinnoivat samat ammattilaiset.
 - Organisaatiot saavat päättää oman toimintamallinsa
- Sähköinen yhteydenottolomakkeen käyttö muuttuu vapaaehtoiseksi 12/2020. Organisaatio/alue saa itse päättää onko yhteydenottotyöjono käytössä.
 - Jos ypy-jonon haluaa pois, tulee siitä ilmoittaa tiketillä tukitiimille

Puhelinyhteydenotto terveydenhuoltoon

- Altistuneen henkilön on saatava yhteys terveydenhuoltoon altistumis-ilmoituksen saatuaan joko sähköisesti tai puhelimitse
 - Sovelluksessa on ohjeita altistuneelle, mutta halutessaan hän voi olla yhteydessä myös terveydenhuoltoon
- Ei Omaolo alueilla yhteydenotto terveydenhuoltoon tapahtuu puhelimitse
- Alueen ovat ilmoittaneet puhelinnumerot, johon kansalainen voi soittaa altistuttuaan virukselle, THL:lle, koronavilkkutuki@thl.fi
- Puhelimessa annetaan altistuneelle yleistä ohjeistusta ja tarvittaessa ohjataan näytteenottoon tai vastaanotolle

Terveydenhuollon rooli

- Terveydenhuollon ammattilaisilla tulee olemaan suuri rooli hankkeen onnistumisen kannalta.
 - Mitä enemmän ihmiset lataavat ja käyttävät sovellusta sitä paremmin koko sen hyöty toteutuu
 - Sovelluksen avulla saatava hyöty on kansallisesti tärkeää
 - Ammattilaisilla suuri rooli kansalaisten opastuksessa ja ohjauksessa ja myönteisessä suhtautumisessa sovellusta kohtaan
 - Terveydenhuoltoa rohkaistaan myös omiin paikallisiin markkinointikampanjoihin, materiaalia löytyy <https://aineistopankki.thl.fi/I/5sFSzwPN6sCn>
- Kansalaisille suunnataan markkinointi kampanja. Kampanjassa huomioidaan myös terveydenhuollon toimijat.

Muuta

- Sähköinen yhteydenottopyyntö-työjono tulee keskitetysti yhteen paikkaan
 - Päätös työjonoja hoitavasta tahosta tapahtuu paikallisesti.
- Avauskoodeja annetaan keskitetysti.
 - Suositus on, että samat henkilöt hallinnoivat sekä yhteydenottopyyntö-työjonoa että avauskoodin antoa
- **Avauskoodin käyttäjähallinta** menee THL kautta
 - kyseessä on THL:n rekisteri
- **Työjonojen käyttäjähallinta** tehdään Omaolon normaalien käyttäjähallinnan prosessien mukaisesti
- Koronaoirearvion ikäraja on laskettu 15-vuoteen ja tätä nuorempien lasten puolesta asiointi mahdollistettu vanhemmille 12/20.

Lisätietoja

- DigiFinlandilta:
 - [Koronavilkku: käyttöönoton koulutusmateriaalit](#)
 - [Koronavilkku -usein kysytyt kysymykset](#)
 - [Koronavilkun kautta altistumisilmoituksen saaneiden yhteydenotot ja neuvonta](#)
 - [Viestintämateriaalipaketti](#)
 - <https://digifinland.fi/toimintamme/koronavilkku-projekti/avauskoodi-ohjeet/>
 - Ammattilaiset voivat esittää kysymyksiä myös sähköpostitse, info@digifinland.fi
- Kirjalliset käyttöohjeet ammattilaiselle <https://omaolo.help/>
- Demovideot
 - [Koronavilkku, opasvideo](#)
 - [Avauskoodin luonti](#)
- Yleistä tietoa mobiilisovelluksesta <https://koronavilkku.fi/>
 - Täällä myös kansalaisen tuki sovelluksen käyttöön
- <https://www.solita.fi/blogit/nain-toimii-suomen-koronavirusaltistuksia-jaljittava-mobiilisovellus/>

KIITOS!

